CO TO ZNACZY „LICZ NA SIEBIE"? ZNACZENIE UMIEJĘTNOŚCI LICZENIA W ŻYCIU CZŁOWIEKA

RENATA PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy"

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

Warszawa 2019

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój

ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji

Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons – Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Fundusze Europejskie Wiedza Edukacja Rozwój
ORE Ośrodek Rozwoju Edukacji
Unia Europejska Europejski Fundusz Społeczny

Czas trwania zajęć:
2 godz. lekcyjne.

Temat:
Co to znaczy „licz na siebie"? Znaczenie umiejętności liczenia w życiu człowieka.

Cele główne:
- uświadomienie uczniom, że liczenie jest umiejętnością niezbędną w życiu,
- wdrażanie dzieci do poprawiania sprawności w zakresie liczenia,
- doskonalenie umiejętności korzystania z różnych pomocy dydaktycznych, by ułatwić sobie liczenie,
- rozwijanie logicznego, twórczego i krytycznego myślenia,
- kształcenie dociekliwości, wytrwałości i koncentracji uwagi,
- wyzwalanie potencjalnych możliwości i zainteresowań uczniów.

Cele operacyjne – uczeń:
- znajdzie rodzinę wyrazu „liczyć", użyje słowa w innym znaczeniu, zastosuje techniki szybkiego liczenia i przeliczania, będzie współpracował z partnerem i z grupą w celu osiągnięcia sukcesu, wykaże się zdrową rywalizacją i wytrwałością, skorzysta z pomocy, zapanuje nad emocjami, skupi uwagę na zadaniu.

Metody:
wizualizacja, twórczego rozwiązywania problemów, praktycznego działania, pracy we współpracy.

Formy pracy:
zbiorowa, grupowa, w parach, indywidualna.

Środki dydaktyczne:
tablica stu liczb, oś liczbowa, korale matematyczne, liczmany, tarcza zegara, atrapa pieniędzy, książki, prostokąty i kwadraty na kratownicy, papier, ołówek.

Przebieg zajęć:
1. **Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU –** znaczenie słowa „liczyć", szybkie liczenie, wykorzystanie technik szybkiego liczenia, współdziałanie, rywalizację.
2. **Tworzenie rodziny wyrazu „liczyć":** zliczyć, policzyć, wyliczyć, podliczyć, odliczyć itp. Użycie wyrazów w zdaniu. Uzgodnienie ich znaczenia.
3. **Zauważenie nowego znaczenia.** Nauczyciel proponuje zdania: „Nie mogę liczyć na ciebie", „Nie licz na to! ", „Oj, przeliczysz się! ", „Licz się z tym, że nie wyjdziesz". Wyjaśnienie stwierdzenia „licz na siebie". Odniesienie go do matematyki.

4. **Analiza doświadczeń**. Uczniowie wyliczają sytuacje, w których ludzie muszą wykazać się liczeniem. Wyciągają wniosek, że jest to ważna umiejętność.
5. **Trening liczenia w parach:**
   - **liczenie pieniędzy** – zastosowanie metody wydawania reszty, tj. dopełniania do pełnej kwoty,
   - **przeliczanie gotówki** przez segregowanie,
   - **szybkie liczenie osób, przedmiotów** – liczenie po 2, po 3, po 5, łączenie osób, elementów dłonią i przesuwanie,
   - **przeliczanie upływu czasu** – doliczanie minut do pełnej godziny, liczenie pełnych godzin i liczenie minut po pełnej godzinie lub odejmowanie od obu większych wartości mniejszych, np. odejmowanie 12:56 od 20:58: 20 – 12 = 8 i 58 – 56 = 2 – oznacza to, że upłynęło 8 godzin i 2 minuty,
   - **przeliczanie zakupów** – szacowanie wyniku przez zastosowanie zaokrągleń,
   – liczenie stron – przekładanie kartek i liczenie po 2,
   - **liczenie kartek** – liczbę stron dzielimy po dwa,
   - **liczenie kratek w kratownicy** – pion razy poziom,
   - **liczenie ludzi na koncercie** – zaznaczanie kresek i łączenie po 10 itp.
6. **Zabawy w konkursowe liczenie.** Uczniowie sprawdzają swoje umiejętności na tle klasy.
7. **Wyciąganie wniosków na temat umiejętności liczenia.** Szukanie dziedzin życia człowieka, w których się ono przydaje, np. w pracy jako kasjer bankowy.
8. **Zwrócenie uwagi na to, czego nie da się policzyć i dlaczego,** np. gwiazd na niebie, ziaren piasku, włosów na głowie, mrówek itp.
9. **Podsumowanie zajęć.** Rozmowa z uczniami na temat liczenia na siebie.
10. **Ocena zaangażowania uczniów** uwzględniająca ich możliwości i ograniczenia.

Komentarz metodyczny

Uczniowie ze SPE dzięki mnemotechnikom i metodom szybkiego liczenia nabierają przekonania do swoich umiejętności i uczą się radzić sobie w sytuacjach trudnych.